
**TAPATURMA-ASIOIDEN
MUUTOKSENHAKULAUTAKUNNAN
TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA
2018**

TEHTÄVÄT

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunta on ensimmäisen asteen muutoksenhakuelin, joka käsittelee työtapaturma- ja ammattitautilainsäädännön ja muun lakisääteisen tapaturmavakuutuksen piiriin kuuluvia valitusasioita. Muutoksenhakulautakuntaan valitetaan vakuutuslaitosten päätöksistä, jotka koskevat lähinnä työntekijöiden, yrittäjien ja maatalousyrittäjien työtapaturmia; ja ammattitauteja, asevelvollisten sotilastapaturmia ja palvelussairauksia. Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan päätöksestä voi valittaa vakuutusoikeuteen.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunta on riippumaton toimielin. Valtioneuvosto nimittää muutoksenhakulautakunnan jäsenet viideksi vuodeksi kerrallaan. Muutoksenhakulautakunnan nykyinen toimikausi on 14.1.2016 – 13.1.2021.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan tehtävistä, kokoonpanosta ja toiminnasta on säädetty tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetusta laissa.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnassa käsiteltäviä asioita ratkaisevat ensiasteena seuraavat vakuutuslaitokset

v. 2018:

- Försäkringsaktiebolaget Alandia
- A-Vakuutus Oy
- Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia
- Folksam Vahinkovakuutus Oy
- If Vahinkovakuutusyhtiö Oy (If Vahinkovakuutus Oyj, Suomen sivuliike
- LähiTapiola
- Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela)
- Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö
- Protector
- OP Vakuutus Oy
- Tapaturmavakuutuskeskus (TVK)
- Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva
- Valion Keskinäinen Vakuutusyhtiö
- Valtiokonttori
- Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag

HALLINTO

Muutoksenhakulautakunnassa hallintojaosto käsittelee hallintoon, taloushallintoon sekä esittelijöiden nimi-tyksiin liittyviä asioita. Hallintojaostoon kuuluvat puheenjohtaja, varapuheenjohtajat sekä yksi työnantaja-, yksi työntekijä- ja toimihenkilöjärjestöjen ja yksi maatalousyrittäjien järjestöjen ehdotuksesta nimitetty jäsen. Toimintavuonna hallintojaosto kokoontui 10 kertaa.

Muutoksenhakulautakunnan täysistunto vahvistaa tilinpäätöksen ja myöntää hallintojaostolle vastuuvapauden. Täysistunto kokoontui kerran vuoden 2018 aikana.

VALITUSASIOIDEN KÄSITTELY

Muutoksenhakulautakunnassa käsiteltävien asioiden vireille kirjaamisesta sekä päätösten postittamisesta huolehtii toimiston henkilöstö. Asioiden valmistelusta huolehtivat valmistelijat ja esittelijät. Muutoksenhakulautakunta ratkaisee asioita kolmessa jaostossa. Jaostoon kuuluu lainoppinut puheenjohtaja, lääkärijäsen, lakimiesjäsen ja kaksi työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevaa jäsentä, joista toinen on työnantajajärjestöjen ehdotuksen perusteella nimitetty jäsen ja toinen työntekijä- ja toimihenkilöjärjestöjen ehdotuksen perusteella nimitetty jäsen sekä maatalousyrittäjäjärjestön ehdotuksen perusteella nimitetty jäsen.

Asiat ratkaistaan pääsääntöisesti kirjallisen aineiston perusteella ja päätökset tehdään jaoston istunnossa esittelijän esityksestä. Muutoksenhakulautakunta voi asianosaisen pyynnöstä järjestää suullisen käsittelyn tai järjestää sen itse viran puolesta. Suullinen käsittely järjestetään silloin, kun muutoksenhakulautakunta pitää sitä tarpeellisenä ratkaistavan asian selvittämiseksi. Toimintavuonna ei järjestetty yhtään suullista käsittelyä. Muutoksenhakulautakunnan päätöksiin voi joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta hakea muutosta vakuutusosoikeudelta. Muutoksenhakulautakunnan käsittely ja päätökset ovat asianosaisille maksuttomia.

Muutoksenhakulautakunnan jaostot kokoontuivat kesä- ja joulutaukoja lukuun ottamatta viikoittain. Jaostoilla oli v. 2018 istuntoja yhteensä 127.

Muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai jaosto voi määrätä jaostossa käsiteltävänä olevan asian ratkaistavaksi vahvennetussa jaostossa yhdenmukaisen tulkinnan varmistamiseksi. Jaostoon kuuluvat puheenjohtaja, varapuheenjohtajat sekä asiaa aikaisemmin käsitelleen jaoston jäsenet. Vahvennettu istunto kutsuttiin koolle 14 kertaa toimintavuoden aikana ja sen istunnoissa käsiteltiin 22 asiaa.

Muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ratkaisee eräitä asioita yksin ilman jaosta: valituksen tai poistohakemuksen peruuttaminen, valituksen tai hakemuksen tutkimatta jättäminen, uuden selvityksen johdosta asian palauttaminen kokonaisuudessaan vakuutuslaitokselle, täytäntöönpanon keskeyttämistä koskeva asia sekä päätös hakemuksesta, joka koskee tietojen tai asiakirjojen tiedoksisaantia oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetun lain (381/2007) nojalla tai pyynnöstä, joka koskee tiedon antamista asiakirjasta viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) nojalla.

JÄSENET

Muutoksenhakulautakuntaan kuuluu päätoiminen puheenjohtaja, kaksi sivutoimista varapuheenjohtajaa ja 15 varsinaista jäsentä sekä heidän varajäsenensä ja puheenjohtajien yhteinen varajäsen.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan jäsenet 2018
<p>Puheenjohtaja</p> <p>Varatuomari Jaakko Hannula 1.7.2018 saakka ja siitä alkaen oikeustieteen kandidaatti Mika Mänttari, varajäsen varatuomari Pekka Humalto 1.9.2018 saakka ja siitä alkaen oikeustieteen kandidaatti Petteri Immonen</p>
<p>Varapuheenjohtajat</p> <p>Oikeustieteen tohtori, varatuomari Pauli Ståhlberg, varajäsen varatuomari Pekka Humalto 1.9.2018 saakka ja siitä alkaen oikeustieteen kandidaatti Petteri Immonen</p> <p>Varatuomari Irene Luukkonen, varajäsen varatuomari Pekka Humalto 1.9.2018 saakka ja siitä alkaen oikeustieteen kandidaatti Petteri Immonen</p>
<p>Lakimiesjäsenet</p> <p>Oikeustieteen kandidaatti Riitta Kokko-Herrala, varajäsen oikeustieteen maisteri Kaisa-Liisa Laine.</p> <p>Oikeustieteen kandidaatti, varatuomari Hannu Ijäs, varajäsen oikeustieteen kandidaatti Virva Walo</p> <p>Oikeustieteen kandidaatti Olli Häkkinen, varajäsen oikeustieteen kandidaatti Seija Jalkanen</p>
<p>Lääkärinäjäsenet</p> <p>Lääketieteen lisensiaatti, kirurgian, ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri Matti Karjalainen, varajäsen neurologian erikoislääkäri, neurologisen kuntoutuksen professori ja osastonylilääkäri Aarne Ylinen</p> <p>Lääketieteen ja kirurgian tohtori, ortopedian ja traumatologian dosentti Ole Böstman, varajäsen lääketieteen tohtori sekä kirurgian, ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri Mickael Parviainen</p> <p>Lääketieteen tohtori, dosentti, sisätautien ja työterveyshuollon erikoislääkäri Panu Oksa, varajäsen korvatautien ja työterveyshuollon erikoislääkäri LL, HLL Soile Jungewelter</p>
<p>Työnantajakeskusjärjestöjen ehdotuksesta määrättyt jäsenet:</p> <p>Lainopillinen asiamies Mikko Nyssölä, varajäsen asiantuntija Minna Etu-Seppälä</p> <p>Johtava asiantuntija Vesa Rantahalvari, varajäsen asiantuntija Mika Susi</p> <p>Lakiasianjohtaja Markus Äimälä, varajäsen asiantuntija Katja Leppänen</p>
<p>Työntekijä- ja toimihenkilökeskusjärjestöjen ehdotuksesta määrättyt jäsenet</p> <p>Päälakimies Timo Koskinen, varajäsen työllisyysasioiden päällikkö Pirjo Väänänen</p>

Lakimies Paula Ilveskivi 15.3.2018 saakka ja 1.9.2018 alkaen johtava asiantuntija Hanna-Maija Kause, varajäsen vastaava lakimies Jaana Meklin

Lakimies Inka Douglas, varajäsen eläke- ja sosiaaliturva-asioiden asiantuntija Samppa Koskela

Maatalousyrittäjäkeskusjärjestöjen ehdotuksesta määrättyt jäsenet

Lakimies Maire Lumiaho, varajäsen johtaja Timo Sipilä

Asiantuntija Marja Tallavaara, varajäsen maitoasiamies Ilkka Pohjamo

Lakimies Mikaela Strömberg-Schalin varajäsen asiantuntija Leena Suojala

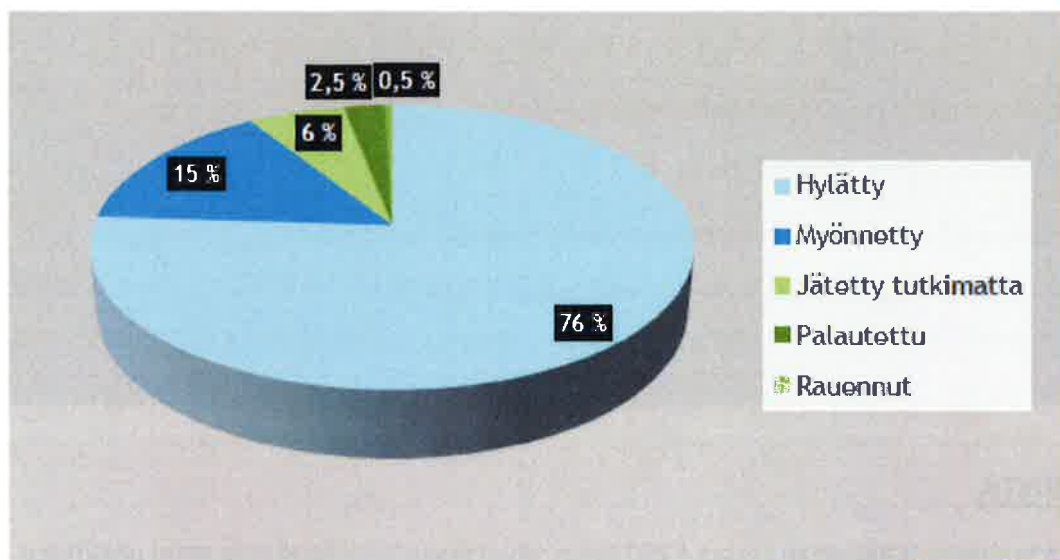
RATKAISUTOIMINTA

Vuonna 2018 muutoksenhakulautakuntaan saapui 4 293 asiaa. Muutoksenhakulautakunta antoi päätöksen 4 149 asiassa, mikä on 40 vähemmän kuin vuonna 2017. Seuraavalle vuodelle siirtyi 2 934 ratkaisematonta asiaa, mikä on 169 asiaa enemmän kuin vuoden 2017 lopussa.

vuosi	saapunut	käsitelty	muutettu %	hylätty %	käsittelyaika pv	vireillä vuoden lopussa
2009	5 229	5 519	10	84	211	2714
2010	5 134	5 547	10	83	200	2336
2011	5 219	5 007	11	83	184	2573
2012	4 852	5 222	12	81	183	2205
2013	4 902	4 609	11	83	184	2 493
2014	5 036	4 369	13	79	219	3 189
2015	4 588	5 289	14	79	234	2 488
2016	4 460	4 766	12	79	185	2 204
2017	4 730	4 189	15	77	207	2 765
2018	4 293	4 149	15	76	240	2 934

Ratkaisut v. 2018

Lautakunnassa vakuutuslaitoksen päätöstä muutettiin 15 %:ssa tapauksista ja vakuutuslaitokselle uudelleen käsiteltäväksi palautettiin 2,5 % tapauksista. Vakuutuslaitokset itseoikaisivat tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnalle osoitettuja työtapaturma- ja ammattitautilain (TyTAL) mukaisia valituksia 6,47 %. Tapaturmavakuutuslain mukaisia itseoikaisuja oli 4,75 %.

Läketieteellisten asioiden osuus oli 82 % ja lainopillisten 18 %, mikä vastaa näiden asioiden suhteellista osuutta aikaisempina vuosina.

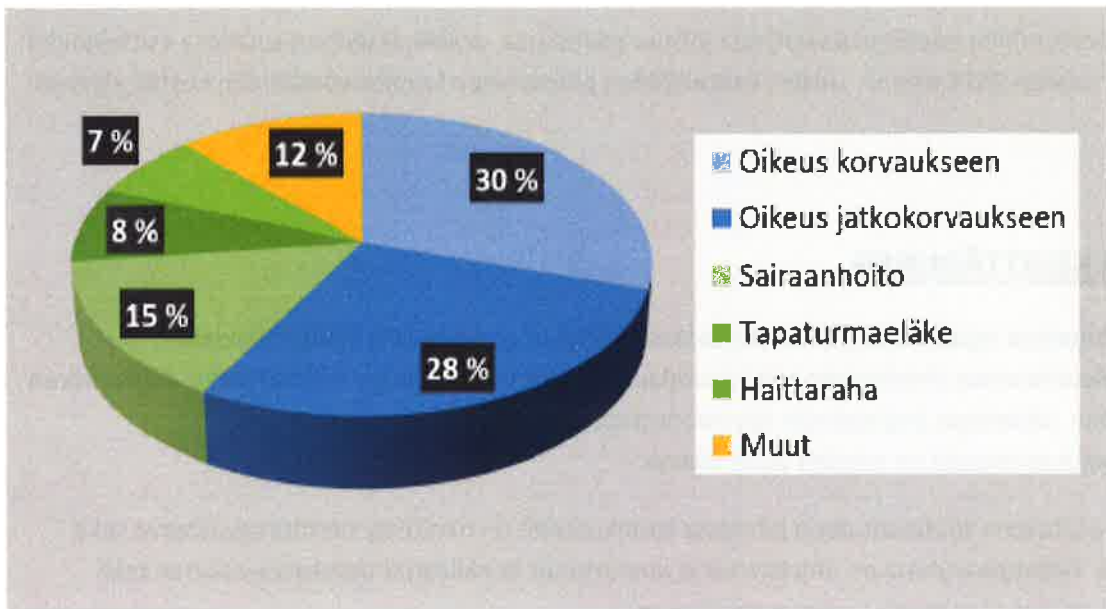
Ratkaistuista korvausasioista noin 4 % (182 kpl) oli sellaisia, joissa valittajana oli työnantaja. Perustevalituksia ja laiminlyöntikorotusta koskevia asioita ratkaistiin yhteensä 31 kpl. Poistohakemuksia käsiteltiin 41 kpl. Viivästyshyvitystä koskeva ratkaisu annettiin yhdessä tapauksessa. Julkisuusasioissa annettiin ratkaisu kahdessa tapauksessa.

Muutoksenhakulautakunnassa ei järjestetty suullista käsittelyä vuonna 2018.

Vuonna 2018 ratkaistuista asioista noin kaksi kolmasosaa oli 1.1.2016 voimaan tulleen työtapaturma- ja ammattitautilain sekä maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisia korvausasioita.

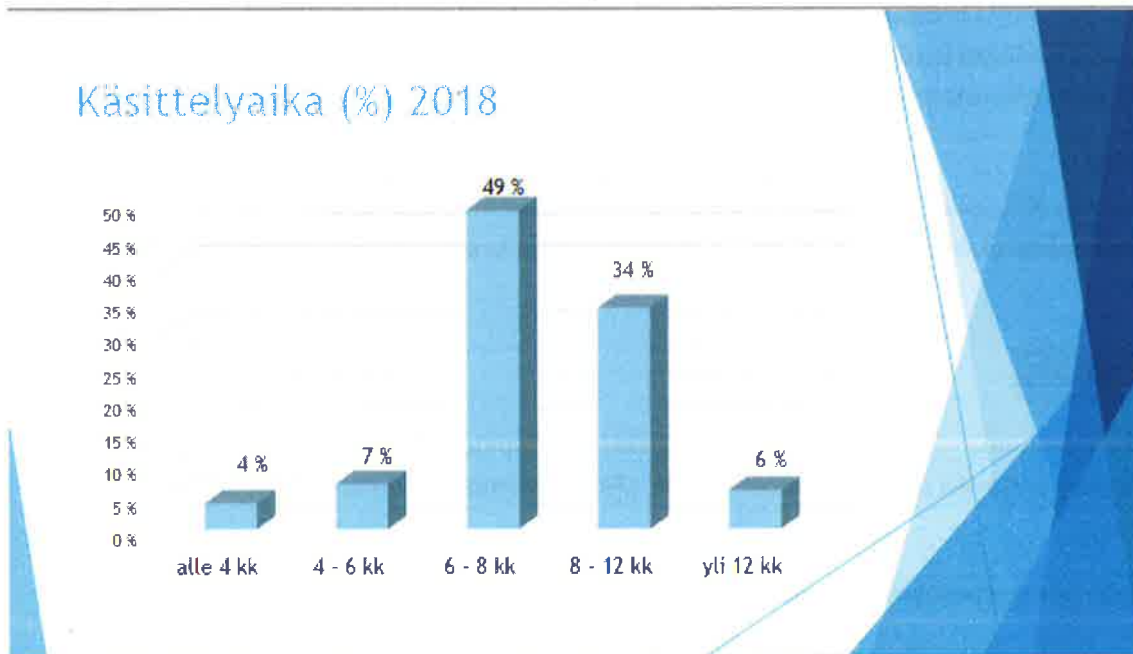
Muutoksenhakulautakunnan päätöksestä valitettiin edelleen vakuutusoikeyteen vajaassa 20 %:ssa tapauksista. Vuonna 2018 vakuutusoikeyudessa ratkaistiin 816 muutoksenhakulautakunnan päätöksestä tehtyä valitusasiaa, joissa muutosprosentti oli 14 (vuonna 2017 muutosprosentti oli 10,5).

Käsiteltyt asiaryhmät v. 2018

Käsitellyistä asiaryhmistä suurimman osan muodostivat ne valitukset, jotka koskivat oikeutta korvaukseen (30 %) ja oikeutta jatkokorvaukseen (28 %). Näissä asioissa oli tyypillisesti kysymys siitä, onko vahinkotapahtuma sattunut korvattavissa olosuhteissa, onko vahinkotapahtumasta aiheutunut ylipäänsä korvattavaa vammaa, tai ovatko pitkittyneet oireet syy-yhteydessä korvattuun vahinkotapahtumaan.

Käsittelyaika v. 2018

Muutoksenhakulautakunnassa käsiteltyjen asioiden (4 149 kpl) keskimääräinen käsittelyaika oli 240 päivää (8 kuukautta).

Käsittelyajan pidentyminen edellisestä vuodesta johtuu pääasiassa poikkeuksellisen suuresta esittelijöiden vaihtuvuudesta vuoden 2018 aikana. Uusien esittelijöiden pääseminen tavoitetyömäärään kestää yleensä yli puoli vuotta.

TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Keväällä 2016 aloitettua tapaturma-asioidenmuutoksenhakulautakunnan ja työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan yhteistä projektia lautakuntien ratkaisutoiminnan saattamiseksi digitaaliseen muotoon jatkettiin. Sähköisen järjestelmän käyttöönotto tavoite tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnassa on vuoden 2019 aikana.

EU:n tietosuoja-asetuksen voimaantuloon johdosta lautakuntaan on nimitetty tietoturavastaava sekä tietoturvaryhmä. Tietoturvaryhmä on ohjeistanut ja kouluttanut henkilöstöä tietoturva-asioissa sekä käsitellyt lautakunnassa tapahtuvia tietoturvapoikkeamia.

Muutoksenhakulautakunnan edustajat osallistuivat vakuutusosoikeuden sekä muiden muutoksenhakulautakuntien (opintotuen muutoksenhakulautakunta, sosiaaliasioiden muutoksenhakulautakunta, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta) yhteisiin kokoontumisiin.

TIEDOTTAMINEN

Muutoksenhakulautakunnan kotisivuilla www.tapaturmalautakunta.fi kerrotaan muutoksenhakulautakunnan toiminnasta, annetaan ohjeita muutoksenhakijoille ja tietoa tapaturmavakuutuksesta. Internet-sivujen kautta voi antaa palautetta koskien muutoksenhakulautakunnan toimintaa ja palveluja sekä www-sivuja. Kotisivuilla olevista tiedoista suurin osa on käännetty myös ruotsiksi ja englanniksi. Sivuilta löytyy muutoksenhakulautakunnan oikeustapausrekisteri, johon on viety muutoksenhakulautakunnan ratkaisuja vuodesta 2003 lähtien.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan johtava esittelijä on osallistunut Tapaturmavakuutuskeskuksen kahteen koulutukseen luennoitsijana sekä yhteen FINVAN koulutukseen luennoitsijana.

KUSTANNUKSET

Muutoksenhakulautakunnan toiminta rahoitetaan lakisääteistä tapaturmavakuutusta harjoittavilta vakuutuslaitoksilta perittävillä oikeushallintomaksuilla. Oikeushallintomaksun suuruuden vahvistaa Finanssivalvonta.

Toteutuneet kokonaiskustannukset vuonna 2018 olivat 3 182 848 €. Suurin kuluerä (2 321 363 €) oli henkilökulut.

Kustannukset ratkaistua asiaa kohden v. 2018 olivat 767 €.

Ratkaisun kustannukset vuosina 2010 - 2018

Ratkaisun kustannukset	€
2010	480
2011	551
2012	571
2013	652
2014	743
2015	666
2016	661
2017	727
2018	767

HENKILÖSTÖ

Henkilöstöön liittyviä vaihdoksia tapahtui runsaasti vuoden 2018 aikana.

Johtava esittelijä vaihtui keväällä ja puheenjohtaja kesällä.

Neljä esittelijää irtisanoutui, yksi jäi äitiysvapaalle ja yksi esittelijä jatkoi hoitovapaata. Seitsemän uutta esittelijää palkattiin määräaikaiseen työsuhteeseen. Kaksi esittelijää piti isyysvapaata.

Kaksi valmistelijaa irtisanoutui ja kaksi uutta valmistelijaa palkattiin. Yksi valmistelija oli opintovapaalla kolme kuukautta ja toinen kahdeksan kuukautta. Yksi henkilö toimistosta jäi äitiysvapaalle ja hänen tilalleen palkattiin määräaikainen sijainen.

Tiedot vuoden lopun tilanteessa	2018	2017
henkilöstö	33	33
henkilötyövuodet	32,6	31
keski-ikä	43,5	44,1
alle /yli 45-vuotiaat	18/15	18/14
vakinaiset / määräaikaiset	26/7	31/1
kokoaikaiset / osa-aikaiset/	30/3	27/5
sairauspoissaolot pv / htv	7,5	7,3

Henkilöstön työterveyspalvelut on järjestetty Lääkärikeskus Aavan kanssa, jonka kanssa on yhteyshenkilöiden kanssa sovitut tapaamiset kaksi kertaa vuodessa. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma käydään läpi tapaamisissa ja sitä päivitetään tarpeen mukaan muulloinkin.

Henkilökunnalla on käytössään liikuntarahaa työkyvyn ylläpitämiseksi. Virkistystoimikunta järjesti vuoden aikana virkistyspäivän sekä muuta virkistystoimintaa.

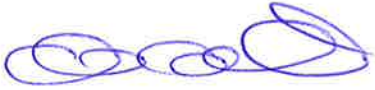
Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan henkilöstö 31.12.2018	
Puheenjohtaja	Mika Mänttari
Hallintopäällikkö	Heta Ojanperä
Esittelijät	Saija Aaltonen Britta Andersin Marko Ek Erno Kavander Tuija Lehtimäki Lauri Lepola Markus Leppäkoski Martti Pere Eija Piirilä Taina Rantanen Katja Ruokamo Kaisa Seppänen (perhevapaalla) Sami Sepponen Päivi Suominen (johtava esittelijä) Katariina Tirri Ani-Maaria Viljamaa (perhevapaalla)
Valmistelijat	Mari Eklund Riitta Heinälä (johtava valmistelija) Karita Kavonius Nina Lindroos Saara Luoma (opintovapaalla) Jaakko Malin Paula Pellikka Justus Pihlaja Anne Puukari Marjo Syrjä Milla Virolainen Sanne Wickström
Toimistohenkilökunta	Raija Alatalo Pinja Hedman Jari Heikkinen (hallintoassistentti) Anne Kosonen Paula Laakso Nina Lundell Mari Valakari (perhevapaalla)

KOULUTUS

Muutoksenhakulautakunnasta osallistuttiin vuonna 2018 useisiin lautakunnan ulkopuolisiin koulutuksiin.

PUHEENJOHTAJAN JA HALLINTOJAOSTON ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 22.3.2019

Mika Mänttari
puheenjohtaja

Pauli Ståhlberg

Irene Luukkonen

Timo Koskinen

Maire Lumiaho

Markus Äimälä